

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen

RAYML 12.04.2022 § 27
586/11.03.05/2022

Valmistelija

ympäristönsuojelusihteri Heidi Lyytikäinen, puh. 0440 555 373

Oy Forsby Gård Ab hakee tilalla 434-476-1-19 sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamista. Lääninhallituksen päätöksellä nro 3648 on vuonna 1968 maanomistajan hakemuksesta rauhoitettu suurikokoinen saarni, Ekeboasken.

Saarni kasvaa tien ja pihapiirien välittömässä läheisyydessä. Puun runko on ontto ja sen tyvi kärsii lahovaurioista, ja jopa erittäin suuria oksia on myrskyjen yhteydessä pudonnut tielle. Tiekunta on useaan otteeseen ollut yhteydessä maanomistajaan puun vaarallisuudesta tienkäyttäjille. Kaatuessaan puu saattaisi olla vaaraksi myös piholla oleskeleville tai vaurioittaa viereisellä kiinteistöllä sijaitsevaa rakennusta.

Luonnonsuojelulain (1996/1096) 28. §:n mukaan kunta voi omistajan hakemuksesta lakkauttaa lain 26. §:ssä tarkoitetun luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen. Hakemuksesta on hankittava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa lausunnossaan, että vanhat järeät jalopuut ovat lähtökohtaisesti uhanalaisen lajiston kannalta arvokkaita, ja niillä esiintyy usein harvinaisia ja uhanalaisia eliölajeja. Järeät jalopuut ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita myös kuolleina maa- tai pystylahopuina. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vaarallisten oksien sahaaminen ja latvuksen keventäminen ovat ensisijaisia toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi luonnonmuistomerkin rauhoitettujen jalopuiden osalta. Jos kyseisillä toimenpiteillä ei voida saavuttaa turvallisuuden kannalta tyydyttävää tilannetta, on luonnonmuistomerkki perusteltua lakkauttaa. Silloinkin ELY-keskus suosittelee järeän rungon säilyttämistä monimuotoisuuden kannalta arvokkaana lahopuuna.

Oy Forsby Gård Ab toteaa vastineessaan, että turvallisuuden kannalta on välttämätöntä, että rauhoitus lakkautetaan. Vaarana ei ole pelkästään oksien putoaminen, vaan koko puun kaatuminen. Myös hakijan intressissä on säilyttää osa päärunkoa, jos turvallisuus voidaan taata. Joka tapauksessa rungon ja oksien osia jätetään maastoon lahopuuksi.

Liite 21

Esittelijä

Ympäristönsuojelusihteri Heidi Lyytikäinen

Ehdotus

Rakennus- ja ympäristövaltuusto päättää luonnonsuojelulain 28. §:n nojalla lakkauttaa Ekeboasken-saarnen luonnonmuistomerkkin rauhoittamisen. Riittävää turvallisuutta ei voida taata hoitotoimenpiteillä ja rauhoittamiselle ei siksi ole enää perusteita. Koska myös kuollut runko ja järeät oksat ovat monimuotoisuuden kannalta arvokkaita, on mahdollisimman suuri osa rungosta säilytettävä tai vaihtoehtoisesti jättää runko ja puun muut osat lähimaastoon lahopuuksi.

Liite 21

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti luonnonsuojelulain 28. §:n nojalla lakkauttaa Ekeboasken-saarnen luonnonmuistomerkkinä rauhoittamisen. Riittävää turvallisuutta ei voida taata hoitotoimenpiteillä ja rauhoittamiselle ei siksi ole enää perusteita. Koska myös kuollut runko ja järeät oksat ovat monimuotoisuuden kannalta arvokkaita, on mahdollisimman suuri osa rungosta säilytettävä tai vaihtoehtoisesti jättää runko ja puun muut osat lähimaastoon lahoppuiksi.

Liite 21

Jakelu

Hakija (sähköisesti)
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
